

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; deze behoudt zich het recht voor, de stukken te bekorten)

DIAGNOSTISCHE PROBLEMEN BIJ EEN PATIËNT MET HEMATURIE

Collega TAS (1965) beschrijft de ziektegeschiedenis van een patiënt met hematurie, waarbij slechts door een enzymonderzoek van de urine een niergezwel gediagnostiseerd kon worden.

Tot dusverre gold de selectieve arteriografie van de arteria renalis als de betrouwbaarste diagnostische methode. De beschreven ziektegeschiedenis wordt ons dan ook gepresenteerd, omdat bij deze patiënt het enzymonderzoek een gezwel aantoonde, dat arteriografisch niet gevonden kon worden. Deze arteriogrammen werden helaas niet afgebeeld, doch ik kreeg de foto's op mijn verzoek wel ter inzage. Hierbij bleek, dat dit onderzoek, dat op 11 december 1963 werd verricht, in het geheel niet voldoet aan de eisen die hieraan thans gesteld mogen worden. O.a. ontbreken opnamen, waarop de kleinere nierarteriën te zien zijn, en opnamen in verschillende stralenrichtingen. Vermoedelijk waren er omstandigheden, die een goede uitvoering of een herhaling van het onderzoek verhinderden.

Het blijkt dus, dat de auteur een goed uitgevoerd enzymonderzoek gesteld heeft tegenover een grotendeels mislukte angiografie. De superioriteit van het enzymonderzoek t.o.v. de selectieve angiografie is door deze ziektegeschiedenis dus nog allerminst bewezen, hetgeen echter geen afbreuk doet aan het feit, dat wij kennis gemaakt hebben met een nieuwe onderzoeksmethode, die uitgebreidere toepassing verdient, zij het voorlopig naast de beproefde diagnostische methoden, waartoe ook de selectieve arteriografie behoort.

Literatuur: TAS, K. (1965) *Ned. T. Geneesk.* **109**, 2455.

Leiden, 10 januari 1966 A. E. VAN VOORTHUISEN

Dat het angiografisch onderzoek van 11 december 1963 niet voldeed aan de eisen die hieraan thans gesteld mogen worden, neem ik gaarne aan. In feite betekende dit dat wij 8 maanden vóór de operatie een tumor met een diameter kleiner dan 2 cm niet hebben opgemerkt. Met een betere techniek was het misschien mogelijk geweest de tumor op dat moment reeds aan te tonen. Aan herhaling van de renale angiografie hadden wij vóór de operatie geen dringende behoefte meer, omdat het enzym-onderzoek van de urine ons voldoende informatie gaf om te besluiten (en achteraf dus terecht), tot een proeflumbotomie over te gaan.

Dat het enzym-onderzoek superieur is ten opzichte van de selectieve angiografie wil ik niet beweren, wel, dat het een zeer belangrijk aanvullend diagnostisch onderzoek is, dat in twijfelgevallen kan worden toegepast. En twijfelgevallen zullen er blijven, altijd en overal, ook met de beste technieken.

Amsterdam, 19 januari 1966

K. TAS

DIABETES INSIPIDUS NA LANGDURIG GEBRUIK VAN DEMETHYLCHLOORTETRACYCLINE

Onder deze titel werd in dit tijdschrift een artikel van CASTELL en SPARKS gerefereerd. Dit is voor mij aanleiding een waarneming te vermelden die tot dezelfde conclusies kan leiden.

Een 30-jarige vrouw — zij was vóór haar huwelijk apothekersassistente — werd in maart 1965, wegens een recidief van rhino-sinusitis, behandeld met demethylchloortetracycline (Ledermycine) 600 mg per dag. Op de derde dag

kreeg zij enorme dorst, en zij moest vaak en veel urineren. Zij schatte de extra vochtopneming op 5 liter per dag. Daar zij een samenhang met de therapie vermoedde, verminderde zij de dosis tot 300 mg per dag. De polydipsie en de polyurie hielden onverminderd aan. Op de achtste dag kreeg zij het advies, deze therapie maar te stoppen. Een dag later was de dorst veel minder, na drie dagen had zij geen enkele klacht meer.

De urine werd op die achtste dag onderzocht. Er waren geen reducerende stoffen aantoonbaar, er was geen albuminurie, en het sediment toonde geen afwijkingen. Er is geen soortelijk gewicht bepaald, maar het urinemonster had het aspect van schoon water.

Er was geen aanleiding om aan te nemen dat de gebruikte capsules Ledermycine oud waren. Ze zijn betrokken uit een drukke stadsapotheek.

In dezelfde periode heeft de patiënte af en toe een APC-tablet gebruikt, en aanvankelijk ook enige dagen Codelsol-neusdruppels. Deze beide middelen had zij vroeger al vaker gebruikt zonder abnormale reacties. Zij heeft nooit eerder tetracycline-preparaten geslikt.

Zij heeft daarna nooit meer deze klachten gehad, ook geen abnormale foto-sensitiviteit.

Literatuur: CASTELL D. O., en H. A. SPARKS (1965) *J. Amer. med. Ass.* **193**, 237 (referaat *Ned. T. Geneesk.* 1966, bl. 153).

Son, 15 januari 1966

L. E. M. PIJNBURG

BERICHTEN

BUITENLAND

Engeland

William Somerset Maugham (1874-1965) herdacht. — De collegiale betrekking tussen de beroemde letterkundige en de medische professie is welhaast vergeten. Toen SOMERSET MAUGHAM in 1897 in St. Thomas's Hospital zijn kwalificatie behaald had, bedankte hij voor de hem aangeboden post. Het succes van zijn roman *Liza of Lamberth* maakte het hem mogelijk, de letteren volledig te dienen. SOMERSET MAUGHAM, te Parijs geboren, bleef zijn leven lang een bewonderaar van de Franse geest en de Franse stijl. Zijn lievelingsroman was STENDAHL'S „Le Rouge et le Noir”, zijn ideaal was VOLTAIRE. „If you could write lucidly, simply, euphoniouly and yet with liveliness you would write perfectly: you would write like VOLTAIRE.” (*Lancet*, 25 dec. 1965, bl. 1350).

Cot deaths in Birmingham. — De patholoog en een der behandelende artsen van het Children's Hospital te Birmingham brengen in *Medicine, Science and Law* van oktober 1965 (bl. 187) verslag uit van de 574 sterfgevallen die te Birmingham, een stad van 1.100.000 inwoners, in de jaren 1958 t.m. 1961 bij de leeftijdsgroep 4 weken t.m. 12 maanden zijn voorgekomen. Van deze 574 sterfgevallen waren er 172 „onverwacht” (plotseling, zonder ernstige ziekte, in kindervagen of bedje) overleden (cot deaths) en kwamen dus ter beoordeling van de coroner. De lijkopeningen werden alle door een der twee schrijvers van bovengenoemd verslag verricht. Het zeer uitvoerige, grondig bewerkte stuk leent zich niet tot een overzichtelijke samenvatting; toch verdient een enkel punt bijzondere aandacht. „The very fact that the parents and in particular the mother are subjected to an inquiry by officers of the law cannot avoid causing them further bewilderment, distress and resentment. Somehow, we feel, the system should be modified so that the parents are not only spared these unnecessary experiences but feel that those inquiring into their loss are doing their best to